

Тешко је отети се утиску да догађаји у Бишкеку представљају нешто превише блиско и познато, да би их олако могли игнорисати. Унутрашња нестабилност, ниска стопа развоја и висока стопа криминализације, чести проблеми са политичким узурпацијама, непотизмом и насилним присвајањем јавних и државних ресурса од стране припадника владајуће елите, често сви скупа потезу питање сврсисходности одвајања Киргизије од СССР, унутар кога је ова република, сматрају многи, поседовала низ заштитних механизма који спречавају најгрубљу злоупотребу власти и омогућују њено законито санкционисање.

А управо то је оно што се догодило са овом средњеазијском републиком након њеног осамостаљивања – затворени круг злоупотреба власти, узурпација политичког положаја и (меког) ауторитаризма. Скоро 15 година Киргизија је била под управом Аскара Акајева, човека који је суштински припадао „старој моћи“ из совјетске епохе, налик Кучми, Шевернадзеу или Назарбајеву, што на нашим просторима одговара генерацији политичара попут Милошевића, Ђукановића или Месића. Акајев, као совјетски човек, није водио Киргизију „у потпуном складу са транзиционом политиком Вашингтонског консензуса“, која је пре или касније сачекала све земље бившег Источног блока (и Југославије), већ је успоставио режим личног ауторитета озлоглашен по корупцији, непотизму и, пре свега, привредном безакоњу. Ово друго је након петнаест година акумулирало велику количину народног гнева против њега, док га је оно прво ставило на амерички списак потенцијалних кандидата за неку „обојену револуцију“. И једно и друго довело је до „Револуције лала“, са којом је власт прешла у руке данас већ озлоглашеног Курманбека Бакијева.

„Револуција лала“ је истовремено најупечатљивија и најнеугледнија од „обојених револуција“. У њен успех се сумњало од самог почетка, па је медијска и логистичка подршка са запада била неупоредиво блажа и суздржанија од нашироко развиканих и слављених „револуција“ у Украјини и Грузији (или Србији). Револуција у Бишкеку као да

Пише: Никола Танасић
уторак, 13 април 2010 12:50

је представљала далеки ехо догађаја у Грузији и Украјини, где је само народна еуфорија и незадовољство било довољно да издејствује промене, док су западни медији из тих догађаја просто покушали да извуку неки идеолошки или пропагандни „поен“. Истовремено, „право лице“ ових револуција, успешно прикривано националним заостравањем у Украјини, односно политичким репресалијама и ратом у Грузији, нигде се није тако јасно показало као у Киргизији. „Транзиција“ се показала као најобичније разграбљивање природних и привредних ресурса међу људима који представљају родбину и пријатеље председника Бакијева, „демократија“ као бесконачно изигравање уставног и правног поретка како би се људима на власти обезбедило *још више* власти, а „реформе“ као празна прича, што за народ, што за „стране партнере“ са којима се потписују „повољни уговори“ од којих новац углавном иде у џепове сарадника власти, тј. председника лично.

Законске манипулације, фалсификовање политичких процеса, инструментализација парламента, гомилање личног ауторитета појединачних политичара, насиље над грађанима, криминализација друштва, све већи значај ванполитичких појмова као што су „сродство“, „кумство“ и „пријатељство“, оснивање нових партија ради узурпације власти, све су то догађаји који су итекако познати и у Србији. Још једна поражавајућа сличност лежи у томе што је влада Курманбека Бакијева скоро цели свој мандат обележила управо оном врстом лажног прагматизма, неискрене „отворености према свима“ и трулих политичких компромиса, у које се власт у Србији отворено упустила након првих удара финансијске кризе. Да не говоримо о непријатној паралели између двораца, чардака и утврђења којима новокомпонована „елита“ подједнако претрпава луксузне квартове Београда и Бишкека, а који су пали као прве жртве седмоаприлских немира.

Међутим, најзначајнија тековина догађаја у Киргизији, која баца додатно светло на савремено „друштво Светске кризе“ јесте да наизглед није исцрпљена могућност *народн* *ог*

деловања у политици. Неспремност, како америчких, тако и руских медија да се надовежу на догађаје у Бишкеку са већ припремљеном „објективном интерпретацијом“, као и касније импровизовање политичких званичника обе земље у реакцијама на догађаје у републици указује да преврат по свој прилици није

Киргизија и судбина "обојених револуција"

Пише: Никола Танасић
уторак, 13 април 2010 12:50

припреман

, бар не на онакав начин на који је то виђено приликом „обојених револуција“. Развој догађаја можда и више иде на руку Русији, као главном чиниоцу безбедности у региону и кичми киргизијске економије, али он стога ништа мање не представља један обичан револт обесправљених, угњетених и очајних грађана, којима „слободно тржиште“ и „демократија“ нису донели оно што су обећавали. Можда је то најава краја „доба грађанске резигнације“, у коме се ништа не чини јер се „ништа не може учинити“?

Најбахатија „обојена револуција“ оставила је за собом опустошену касу државе, престоницу у пламену и потенцијални грађански рат између севера и југа земље. Природно се поставља питање – ко је следећи? Можда баш зато домаћи и светски медији нису нарочито склони да догађајима у Киргизији посвете пажњу коју заслужују.